Rok VIII. N. 119. Sosnowiec, poniedziałek 1 maja 1933 roku. Cena numeru 10 groszy

EXPRES ZAGŁĘBIA

Jedyny organ demokratyczny niezależny woj. kieleckiego.
Redaktor naczelny: WITOLD FABRYCY.

ODDZIAŁY: KIELCE, Kilińskiego 18, tel. 507; BĘDZIN, Małachowskiego 24, tel. 5.98; DĄBROWA, 3-go Maja 14, tel. 2-77; ZAWIERCIE, ul. 3-go Maja 5, tel. nr. 97; CZELADŹ, Rynek nr. 8, tel. 42; GRODZIEC, ulica Kościuszki tel. 16.

Polacy i czesi na Syberję.

Szaleńcze pomysły niemieckie.

PARYŻ, 30. 4. Wybitny publicysta francuski, berliński korespondent „Tempsa", Rene Lauret, zamieszcza w tygodniku paryskim „L'Europen", sensacyjny artykuł, wykazujący cel hitleryzmu na najbliższą metę.

Niemcy dzisiejsze dążą do skolonizowania Europy, zwłaszcza jej obszarów wschodnich (!!). Dzisiaj jeszcze Niemcy nie są gotowe do wojny, ale ponieważ same stwierdzą, że chwycą za broń dla przeprowadzenia swych celów, należy sobie zdać sprawę, że rozbrojenie Niemiec jest tylko kwestją krótkiego czasu.

Niezwykle ciekawe wywody publicysty francuskiego potwierdzają istnienie obłędnych dążeń niemieckich, ujętych najjaskrawiej w powieści „Partenau", napisanej przez oficera ze sztabu Reichswehry który zakonspirował się pod cudzem nazwiskiem Hesse.

Autor proponuje, jak wiadomo, wysiedlenie całej ludności polskiej i czeskiej na Syberje, aby Niemcy mogli osiedlić się na uzyskanych w ten sposób terenach.

INŻ. DUNIKOWSKI POWRÓCI DO POLSKI.

LWÓW, 30. 4. (wł.) Do krewnych inż. Dunikowskiego, znanego z procesu o fabrykację sztucznego złota, zamieszkałych we Lwowie nadszedł list, w którym donosi on, że po odsiedzeniu kary powróci do Polski.

Dunikowski, któremu zaliczony został areszt prewencyjny, wypuszczony zostanie z więzienia w drugiej połowie maja.

RADJOSTACJA W TORUNIU.

WARSZAWA, 29. 4. (wł.) Program rozbudowy radjostacyj w Polsce przewiduje budowę w najbliższym czasie nowej radjostacji w Toruniu.

Radjostacja ta obsługiwać będzie całe Pomorze.

Z DNIEM 1 MAJA OBOWIĄZUJĄ NOWE POSTANOWIENIA w ubezpieczeniu pracowników umysłowych.

WARSZAWA, 30.4. Z dniem 1 maja br. wchodzą w życie zmiany w ubezpieczeniu emerytalnem i ubezpieczeniu na wypadek bezrobocia pracowników umysłowych.

Istotną cechą tych zmian jest podniesienie górnej gran. zarobku, podlegającego składce. Dotychczas 8 proc. składka na ubezpieczenie emerytalne opłacana była najwyżej od zarobku w wysokości 720 zł., a 2 pr. składka na ubezpieczenie braku pracy najwyżej od zarobku w wysokości 560 zł. miesięcznie.

Obecnie górna granica zarobku w ubezpieczeniu emerytalnem pozostaje bez zmiany, w ubezpieczeniu na wypadek braku pracy zostaje podniesiona do 720 zł., a więc do tej samej wysokości, co przy ubezpieczeniu emerytalnem.

Praktycznie oznacza to wzrost opłat za pracowników o wyższych wynagrodzeniach.

SAMOLOT JUNCKERSA ROZBIŁ SIĘ W BAWARJI.

MONACHJUM, 30. 4. W sobotę w południe spadł z nieznanej jeszcze przyczyny samolot Junckersa nabyty przez lotnicze niemiecko-chińskie „Eurasia", w pobliżu Traunsteinu nad Chiemsee. Samolot odbywał właśnie dłuższy lot próbny.

Załoga, składająca się z pilota, telegrafisty oraz dyr. z towarzyszącą mu kobietą, ponieśli śmierć na miejscu. Samolot uległ zdruzgotaniu.

Otwarcie międzynarodowych targów poznańskich.

POZNAŃ. 30.4. (PAT). Dziś otwarte zostały 12-te międzynarodowe targi poznańskie. Na uroczystość tę przybył z Warszawy minister przemysłu i handlu dr. Zarzycki.

Po powitaniu na dworcu przez przedstawicieli władz miejscowych, miasta i dyrektora targów, minister Zarzycki udał się do sali reprezentacyjnej miejscowego urzędu targów poznańskich, gdzie zebrali się przedstawiciele polskich i zagranicznych sfer gospodarczych, władz i społeczeństwa.

Uroczystość rozpoczął przemówieniem prezydent miasta Ratajski, po którym zabrał głos imieniem rządu minister Zarzycki.

Przy dźwiękach hymnu narodowego p. minister przeciął wstęgę. Zwiedzanie pawilonów trwało do południa.

Wśród licznych zebranych uczestników uroczystości obecni byli generalny komisarz działu francuskiego, b. gubernator Indochin Blanchard de la Brosse, dyrektor departamentu francuskiego ministerjum handlu Mosnier, wysoki komisarz Kanady na Europę minister O'Meara, szef delegacji republiki hiszpańskiej attache don Manuel Orbel i inni.

Po zwiedzeniu targów minister Zarzycki zwiedził fabrykę Cegielskiego, poczem udał się do „Bazaru" na śniadanie wydane przez prezydjum miasta. Podczas bankietu wygłosił przemówienie dyrektor międzynarodowych targów poznańskich prof. Ropp, poczem w odpowiedzi zabrał głos delegat działu francuskiego dyr. Mosnier.

Zwycięscy lotnicy polscy w Rzymie.

WARSZAWA, 30. 4. PAT. Lotnicy polscy, płk. Kwieciński i kpt. Hirschband, którzy zdobyli angielsko-marokański puhar i tytuł najlepszej ekipy zagranicznej, powracając do Polski trasą Casablanca — Algier — Tunis i po dokonaniu w dniu wczorajszym 200 km. przelotu nad Morzem Śródziemnem, osiągnęli Europę, lądując w Palermo.

Lotnicy udadzą się dalej do Rzymu, gdzie sekretarz generalny aeroklubu R. P. płk. Kwieciński złoży wizytę i odbędzie konferencję z Reale Aeroclub Italia, a to w związku z wyznaczoną przez Aeroklub Polski na dzień 8 maja w Warszawie konferencję międzynarodową w sprawie Challenge 1934.

Jak wiadomo lotnicy odbywają lot na samolocie R. W. D. 5, pilotowanym przez kpt. Hirschbanda, który należy do grupy pilotów Aeroklubu Warszawskiego. Samolot jest własnością tegoż klubu i został ufundowany i ofiarowany klubowi przez kolejarzy LOPP.

Ostre zarządzenia władz na dzień 1 maja.

WARSZAWA, 30. 4. (wł.) W ciągu ostatniej doby policja polityczna w Warszawie przeprowadziła szereg rewizyj i aresztowań. Zatrzymano 30 osób, u których znaleziono bibułę komunistyczną.

Z uwagi na to, że oprócz pochodów legalnych w dniu 1 maja organizowane będą pochody nielegalne, na terenie Warszawy zarządzono ostre pogotowie.

Porządku na ulicach pilnować będą samochody policyjne z bronią gazową i tanki wodne do rozpraszania demonstrantów.

CEREMONJAŁ PRZY OBJĘCIU WŁADZY PRZEZ NOWEGO PREZYDENTA RZPLITEJ.

WARSZAWA, 30. 4. (wł.) Ceremonjał objęcia władzy przez nowego prezydenta Rzplitej przewiduje, że w chwili objęcia władzy przez nowego prezydenta, danych zostanie 21 strzałów armatnich.

Salwa armatnia oddana zostanie przez 2 baterje artylerji ciężkiej.

ANDRZEJ STRUG LAUREATEM ŁODZI.

ŁÓDŹ, 30 .4. PAT. Sąd konkursowy nagrody artystycznej miasta Łodzi pod przewodnictwem prof. Chrzanowskiego na posiedzeniu w dniu 30 kwietnia przyznał tegoroczną nagrodę Andrzejowi Strugowi.

Decyzja przyznania nagrody zapadła jednomyślnie.

EKSPORT Z POLSKI do LITWY

WILNO, 30 .4. W wyniku konferencji polsko-litewskiej, zakończonej w dniu 28 bm., przedstawiciele Litwy zgodzili się na dopuszczenie przewozu maszyn rolniczych i żywego inwentarza gospodarczego z Polski do Litwy na odcinkach Orany i Dymitrówka.

NOWE WARUNKI PRACY NA MORSKICH STATKACH HANDLOWYCH.

GDYNIA, 30. 4. Ogłoszone zostały przez dyr urzędu morskiego nowe warunki pracy dla oficerów i innych pracowników kierowniczych na morskich statkach handlowych. Warunki te zawarte są w zarządzeniu ministra przemysłu i handlu oraz ministra opieki społecznej i obowiązują od 1 maja br.

NA BRUK POD NOGI MĘŻA.

CZĘSTOCHOWA, 30. 4. Onegdaj niesłychane wrażenie uczynił w Częstochowie tragiczny fakt, jaki miał miejsce przy ul. Ogrodowej. Oto żona kupca, staruszka Chana Kachmanowa, podczas generalnych porządków, czynionych w swem mieszkaniu, stanęła w pewnej chwili na parapecie okna, aby zawiesić firanki.

Nagle staruszka straciła równowagę i wypadła przez okno, przyczem lecąc głową wdół, zaczepiła ciałem o drut dzwonka, prowadzącego do dozorcy.

Na przeraźliwy głos dzwonka wybiegł stróż domu, jednak nie zdołał on schwycić ciała. Upadło ono pod nogi, wychodzącego właśnie z klatki schodowej, męża staruszki, który śpieszył do domu modlitwy.

Rozeszła się wersja, jakoby Kochmanowa miała popełnić samobójstwo, jednak wydaje się to mało prawdopodobne.

OSKARŻAJĄ NIEMCÓW o PRZEŚLADOWANIE OBYWATELI POLSKICH.

LONDYN, 30. 4. „Daily Express" występuje dziś na naczelnem miejscu z oskarżeniem Niemiec o prześladowanie żydów polskich, przytaczając wyciągi z 5 ciu protestów, złożonych przez Polskę władzom niemieckim.

W protestach tych poselstwo polskie w Berlinie wyszczególnia 147 wypadków bicia, znęcania się i prześladowania żydów polskich.

Wszystkie te wypadki stwierdzone zostały zeznaniami złożonemi pod przysięgą.

Jak zaznacza dalej dziennik, rząd niemiecki nie udzielił dotychczas w tej sprawie wystarczających wyjaśnień.

WZROST BEZROBOCIA

wśród pracowników umysłowych.

Według danych Gł. Urzędu Statystycznego, bezrobocie w Polsce zmniejsza się, w końcu bowiem lutego rb. wynosiło 280.944 osób, pozostających bez pracy, a w tymże czasie w roku ub. — 350.145. Przytoczone liczby mają jednak charakter orjentacyjny, obejmują bowiem nie wszystkich bezrobotnych, a tylko zarejestrowanych przez państwowe urzędy pośrednictwa pracy. Że liczby te są niekompletne, wypływa to choćby z tego, że kasy chorych w dn. 1 lipca 1931 r. liczyły obowiązkowo ubezpieczonych 2.460.832, a w dn. 1 stycznia 1933 r. 2.047.655, t. j. o 413.177 osób mniej, a wraz z rodzinami nawet o 822.548 osób mniej. Ponieważ zaś już 1 lipca 1931 r. liczono bezrobotnych 255.179, to wynikałoby, że obecnie mamy ich conajmniej 600—650 tys., nie licząc ich rodzin.

Warto zwrócić uwagę na coraz bardziej pogłębiające się bezrobocie wśród pracowników umysłowych. Ażeby bardziej uwypuklić ciężkie ich położenie w okresie kryzysu, dla porównania przytoczyć można cyfry, dotyczące robotników niewykwalifikowanych, jako grupy pracowników stosunkowo najgorzej wynagradzanych.

Okazuje się zatem, że w lutym 1932 r. pracownicy umysłowi stanowili wśród bezrobotnych 13.1 proc., obecnie — 18.6 proc., bezrobocie zatem stosunkowo zwiększyło się o 42.0 proc. Robotnicy niewykwalifikowani w tymże czasie stanowili odpowiednio 35.6 proc. i 20.6 proc., bezrobocie zatem stosunkowo wśród pracowników tych — odwrotnie — zmniejszyło się w ciągu roku o 13.7 proc. Pracownik ze zmniejszonemi kwalifikacjami, jako gorzej płatny, stosunkowo mniej ucierpiał skutkiem bezrobocia, aniżeli robotnik z wysokiemi kwalifikacjami, jakim jest niewątpliwie pracownik umysłowy. Kobiety wśród pracowników umysłowych w lutym 1932 r. stanowiły 25.5 proc., a obecnie — 26.6 proc. Jako gorzej caeteris paribus płatne, kobiety stosunkowo mniej odczuły kryzys.

Widoki otrzymania zajęcia jakiegokolwiek dla pracowników umysłowych z biegiem czasu stają się coraz słabsze. W lutym r. 1932 wśród tych, co otrzymali zajęcie za pośrednictwem urzędów pośrednictwa pracy, pracownicy umysłowi stanowili 3.0 proc., obecnie — 1.4 proc., gdy tymczasem robotnicy niewykwalifikowani stanowią 58.6 proc. i 60.9 proc. Ilość otrzumujących pracę wśród pracowników umysłowych zmniejszyła się stosunkowo o 53.3 pr., a wśród niewykwalifikowanych — zwiększyła się o 3.9 proc. Pracownik gorzej płatny, tańszy zawsze bije droższego, chociażby posiadał bez porównania mniejsze uzdolnienie.

W lutym r. ub. pracownicy umysłowi, którzy otrzymali zajęcie, stanowią 0.8 proc. ogółu bezrobotnych tej kategorji, a w rb. — już tylko 0.5 proc., w tymże czasie robotnicy niewykwalifikowani odpowiednio — 5.9 proc. i 18.6 proc. Liczba zatem pracowników umysłowych, w odniesieniu do całego bezrobocia danej grupy otrzymujących pracę, zmniejszyła się o 37.5 proc., a niewykwalifikowanych — zwiększyła się o 215.3 proc.

Z porównania zatem tych dwuch grup, z jednej strony pracowników umysłowych o wysokich stosunkowo kwalifikacjach, i z drugiej — robotników poza siłą mięśni nie posiadających żadnych innych uzdolnień, wynika, że pracownik umysłowy znajduje się w położeniu bez porównania gorszem. Jego wysokie kwalifikacje w warunkach dzisiejszych nie mogą liczyć na jakiekolwiek uwzględnienie.

Według dzielnic pracownicy umysłowi pozostający bez pracy dzielą się w ten sposób, że z ogólnej ich liczby 51.928 osób na woj. centralne przypada 40.5 proc. (w tem na Warszawę 15.8 pr.), na wschodnie — 6.1 proc., na zachodnie 41.7 proc. (w tem na woj. śląskie 23.8 proc.) i na południowe 11.7 pr. Na 10 tys. mieszkańców woj. centralne liczą pracowników umysłowych pozbawionych pracy 15.4 proc., wschodnie 5.6 proc., zachodnie 47.2 i południowe 7.0 proc. Jeżeli bezrobocie wśród pracowników umysłowych w woj. wschodnich, jako najsłabiej dotkniętych, oznaczyć liczbą 100, to dla woj. centralnych otrzymamy liczbę 275, dla zachodnich 843 i dla południowych 125. Liczby te nader dosadnie ilustrują u nas klęskę bezrobocia wśród pracowników umysłowych, zwłaszcza w dzielnicy zachodniej.

Z. K.

Pomyślny rozwój

spółdzielni kredytowej Zagłęb a Dąbrowskiego w Sosnowcu.

W sali „Domu Katolickiego“ w Sosnowcu o godz. 3-ej odbyło się szóste sprawozdawcze walne zgromadzenie członków spółdzielni kredytowej Zagł. Dąbr. w Sosnowcu, przy udziale 138 członków. Zebraniu przewodniczył p. Aleksander Willner, asesorował p. p. dyr. polskiego banku Raiffeisena z Katowic dr. Niklewski, sędzia Wierzbicki Jan, Dzidowski Szczepan, Wolski Ryszard, Dobrowolski Jan, i sekretarzował Roman Janczykowski.

Sprawozdanie z całorocznej działalności zarządu odczytali: ogólne, prezes zarządu p. Koss Bolesław, kasowe skarbnik Choński Jan, pożyczkowe gospodarz Mendakiewicz Antoni, bilans oraz rachunek strat i zysków za rok 1932 kierownik banku Jurek Kazimierz. Ze sprawozdań wynika, że spółdzielnia w roku bieżącym wyróżniła się od innych lat wytężoną niemal gorączkową pracą, gdyż zapotrzebowanie na kredyty z powodu ogólnej ciężkiej sytuacji gospodarczej i ciasno [pas]kowej w kraju było niesłychanie duże, możność zaś wywiązania się ze swych zadłużeń członków bardzo ograniczona.

Spółdzielnia w roku 1932 liczyła 543 członków z opłaconemi udziałami w sumie zł. 67.108.39 w ciągu roku udzieliła spółdzielnia 6919 pożyczek na ogólną sumę zł. 1.858.364.11. To pomyślne tempo rozwoju tworzy się z jednej strony istotnemi potrzebami terenu, na którym spółdzielnia działała, z drugiej strony zaś wielką energją i dobrem funkcjonowaniem władz spółdzielni, która wśród członków cieszy się wielkiem zaufaniem. Polityka spółdzielni szła w kierunku zaspokojenia potrzeb, gospodarczych przeważającej większości członków t. j. rzemieślników i drobnych kupców.

Sprawozdanie rady nadzorczej złożył ks. dr. Morchewka Antoni, prezes rady nadzorczej zaznaczając, że spółdzielnia rozwija się nadal pomyślnie a jak jest potrzebną placówką dowodzi to że w roku sprawozdawczym 1932 korzystało z pomocy spółdzielni prowie 95 proc. członków, mimo bardzo wielkich trudności w uzyskaniu kredytów w bankach państwowych. Jednocześnie podkreślił, że ze wszystkich banków ludność wkłady obecnie wycofuje, wkłady spółdzielni kredytowej wzrosły, a w roku bieżącym 1933 jest już dość poważna nadwyżka i w dalszym ciągu ludność oszczędności swe w spółdzielni lokuje.

Protokuł komisji rewizyjnej wyłonionej z rady nadzorczej, odczytał Zawadzki Romuald, z którego zebrani dowiedzieli się, że książkowość prowadzona jest wzorowo, oszczędność była nadzwyczajna. Ródnież odczytany protokuł przez p. Dudę Jana z rewizji dokonanej przez związek rewizyjny potwierdza należytą i energiczną pracę instytucji. Całkowity zysk w sumie zł. 2.192.72 postanowiono przelać do funduszu zasobowego, kapitału niepodzielnego między członków. Obecnie spółdzielnia posiada kapitału własnego wraz z kapitałem udziałowem zł. 90.166.58 a odpowiedzialność spółdzielni wynosi zł. 773.048.54. Przedstawiony walnemu zgromadzeniu budżet został jednogłośnie akceptowany i wynosi zł. 23.210.

Do zarządu za pomocą tajnego głosowania zostali wybrani p. p. Duda Jan, i Zientara Józef, a do rady nadzorczej: pp. Zawadzki Romuald, dr. Bilik Adam, inż. Wąs Stefan i Witkowski Stanisław, do rady nadzorczej zaś na zastępców: Twardowski Wincenty z Będzina, Cholewa Zygmunt i Zapiór Michał.

W wolnych wnioskach inż. Służalek wiceprezes rady nadzorczej w przemówieniu swem wyjaśnił, że na czele instytucji czuwają ludzie moralnie i majątkowo odpowiedzialni i przy udzieleniu pożyczek zachowuje się dużą ostrożność, gdyż obecne warunki gospodarcze tego wymagają.

Z życia Z.Z.Z. w Zagłębiu Dąbrowskiem.

W ciągu ostatniego tygodnia mamy do zanotowania cały szereg zebrań ośrodków organ[iz]acyjnych ZZZ. — Zebrania te zadokumentowały, iż rozwój organizacyjny ZZZ. na naszem terenie postępuje wciąż naprzód i obejmuje noraz większą liczbę robotników Zagłębia.

W klinkierni sejmikowej w Gródkowie odbyło się w dn. 27 bm. organizacyjne zebranie ZZZ. Referat organ. ideowy wygłosił p. poseł J. Konieczko Po wysłuchaniu rzeczowego i gorącego referatu p. posła, zebrani jednomyślnie postanowili przystąpić do ZZZ.

Tegoż samego dnia w sali „Kuźnicy“ w Dąbrowie Górn. odbyło się o godz. 18 wielkie zebranie ZZZ z huty Bankowej i fabryki bei Klein. Zebraniu przewodniczył prezes ZZZ metalowców, p. Warszawski. Posła Konieczkę przyjęli robotnicy gorącą owacją i wyrazami uznania za jego pracę dla dobra robotnika. Po wygłoszeniu przez p. posła referatu zebrani dziękowali prelegentowi długotrwałemi oklaskami poczem wywiązała się ożywiona i rzeczowa dyskusja, która wykazała pogłębienie świadomości robotników, zespolonych w ZZZ metalowców w Dąbrowie.

W dniu 28 bm w Czeladzi odbyło się zebranie ZZZ górników pod przewodnictwem prezesa, p. Sznajdera.

Dwugodzinny referat, oświetlający wszystkie ważniejsze zagadnienia ustawodawstwa robotniczego ostatniej doby a więc: ustawę scaleniową, ustawy o czasie pracy i urlopach i funduszu pracy — wygłosił p. poseł Konieczko.

Ożywiona dyskusja wykazała niezbicie, że tumaniony przez naganke opozycyjną robotnik umiał zrozumieć dobrodziejstwa płynące z ustawy scaleniowej oraz jej najważniejszą części, t. zn. ubezpieczenia na starość.

Jak widać ZZZ skupia i organizuje zagłębiowski świat pracy i przygotowuje go do należnej mu roli w państwie polskiem, w którem winien on tu stać świadomym swoich praw i obowiązków gospodarzem.

KRONIKA

KALENDARZYK

Maj 1 Poniedz.

Dziś: Filipa i J. Ap.

Jutro. Zygmunta

Wschód słońca: 4.20

Zachód słońca: 19.8

RADJO

WARSZAWA.

Poniedziałek, 1 maja.

11.40. Codz. Przegląd Prasy Polsk. 11.50. Kom. meteor. 11.58. Sygnał czasu. 12.05. Program na dz. nast. 12.10. Płyty. 13.20. Kom. PIM. 15.10. Kom. Państwowego Inst. Eksport. 15.15. Kom. gospod. 15.25. Przegląd kom. 15.25. Skrzynka poczt. 15.50. Płyty. 16.25. Francuski. 16.40. Odczyt zagadnienia gospod. 17.00. Recital fortep. 17.55. Program na dz. nast. 18.00. Odczyt dla maturzystów 18.20. Wiad. bież. [illegible] Muzyka tan. 19.00. Rozmaitości. 19.20. Skrzynka poczt. 19.30. Na widnokręgu. 19.45. Pras. Dz. Radj. 20.00. Bohaterowie operetka w 3 akt. 21.45. Skrzynka poczt. techn. 22.55. Kom. meteor. i kom. polic. 23.00. Muzyka tan.

WARSZAWA.

Wtorek, 2 maja.

11.40. Codz. Przegląd Pras. Polsk. 11.50. Kom. meteor. 11.58. Sygnał czasu. 12.05. Program na dz. bież. 12.10. Płyty. 13.20. Kom. PIM. 15.10. Kom. Państw. Inst. Eksport. 15.15. Kom. gospod. 15.25. Chwilka lotn. 15.30. Kom. Państw. U. W. Fiz. 15.35. Wśród książek. 15.50. Płyty. 16.25. Odczyt dla nauczycieli. 17.00. Koncert symf. 17.55. Program na dz. nast. 18.00. Odczyt dla maturzystów. 18.20. Wiad. bież. 18.25. Muzyka lekka. 19.00. Rozmaitości. 19.20. Listowne nauczanie rolnictwa. 19.30. Feljeton muz. 19.45. Pras. Dz. Radj. 20.00. Tr. z Zagrzebia. Koncert 21.20. Wiad. sport. 21.25. Dod. do Pras. Dz. Radj. 21.30. Muzyka lekka. 22.00. Kwadrans lit. 22.15. Recital śpiew. 22.45. Płyty. 22.55. Kom. meteor. i kom. polic. 23.00. Muzyka tan.

KATOWICE.

Poniedziałek, 1 maja.

11.40. Codz. Przegląd Prasy Polsk. 11.58. Sygnał czasu. 12.10. Płyty. 13.20. Kom. meteor. 15.10. Kom. z Warsz. 15.30. Kom. gospod. 15.40. Płyty. 16.25. Tr. z Warsz. 17.55. Program na dz. następny. 18.00. Tr. z Warsz. 19.00. O fotografji amatorskiej. 19.15. Rozmaitości. 19.25. Kom. strzeleckie. 19.30 Tr. z Warsz. 21.45. Skrzynka poczt. techn. 22.00. Tr. z Warscz.

—o0o—

TEATR MIEJSKI W SOSNOWCU.

Dziś w poniedziałek — w Wojkowicach Kom. — sala strażnicy, zespół teatru sosnowieckiego odegra arcywesołą rewję w 2-ch częściach pt. **HUMOR KRZEPI**“. Bogaty program złożony z najnowszych przebojów, skecze, tanga. inscenizacje oraz pełne temperamentu tańce na tle efektownych dekoracyj, dadzą możność spędzenia miłego i wesołego wieczoru. Ceny miejsc od 70 gr. do 3 zł. Początek o godz. 8.15 wiecz.

We wtorek, 2 maja, w Sosnowcu — poraz ostatni dana będzie świetna komedja muzyczna **„PAN MINISTER NA INSPEKCJI“** z udziałem całego zespołu. Ceny najniższe.

W środę, 3 maja, — dwa przedstawienia: popoł. o godz. 4 i wiecz o 8 „ŚLUBY PANIEŃSKIE“ komedja w 5 aktach aktach Al. hr. Fredry w wykonaniu artystów krakowskich pod dyr. T. Pilarskiego. Ceny miejsc od 50 gr. do 2.50 zł. uczniowskie po 35, 50 i 70 gr.

W czwartek, 4 maja — KAZIMIERZ KRUKOWSKI, świetny humorysta, NINA GRUDZIŃSKA, urocza pieśniarka oraz ADAM RAPACKI kompozytor i pianista — wystąpią w wieczorze pieśni i humoru.

TEATR W BĘDZINIE.

W poniedziałek, 1 maja — w sali kina „Capitol“ dwa przedstawienia popołudniu o godz. 4 dla młodzieży szkolnej „ŚLUBY PANIEŃSKIE“ po cenach od 30 do 50 gr. oraz wieczorem o godz. 8.30 — „DZIEWCZĘTA W MUNDURKACH“, głośna sztuka Christy Winsloe. Ceny miejsc od 1 do 3.40 zł. Bilety wcześniej nabywać można u p. Czerwińskiej.

—oOo—

Z ZAGŁĘBIA.

INSP. GRABOWSKI I NACZ. ŻWIRSKI W ZAGŁĘBIU.

Od dwuch dni bawią w Zagłębiu wojewódzki komendant policji inspektor Grabowski i szef bezpieczeństwa publicznego nacz. W. Żwirski.

Zebranie. Koło dzielnicowe BBWR Pogoń zwołuje dziś o godz. 7-ej wieczorem w lokalu własnym ul. Rysia 6, zebranie, na którem referaty wygłoszą :pp.: dyr. Pawłowski i poseł Jan Konieczko. O liczne i punktualne przybycie uprasza zarząd.

Trzeci maj w Strzemieszycach. Komitet obchodu uroczystości 3 maja w Strzemieszycach został zorganizowany z inicjatywy KPW. W zebraniu wzięły udział wszystkie organizacje społeczne z terenu Strzemieszyc. Po zagajeniu zebrania przez przedstawiciela KPW. p. Binduchowskiego, dokonano wyboru zarządu komitetu, w skład którego weszli pp.: Bagiński — przewodniczący, Fidler — skarbnik, Wachlarz — sekretarz, Binduchowski — przewodniczący sekcji technicznej, Klimas przew. sekcji finansowej i Tylec przew. sekcji propagandowej. Następnie ustalono następujący program uroczystości

W dniu 2 maja capstrzyk o godz. 19.30, w którym wezmą udział organizacje o charakterze PW. i WF. na czele z orkiestrą kolejową. W dniu 3 maja o godz. 9 rano wyruszy pochód z przed dworca b. kolei radomskiej do kościoła na uroczyste nabożeństwo Po nabożeństwie pochód powróci przed dworzec radomski, gdzie nastąpi rozwiązanie pochodu .Wieczorem o godz. 19 w sali strażnicy kolejowej odbędzie się uroczysta akademja.

Zachorowań i zgonów na choroby zakaźne i inne w Sosnowcu zgłoszono w tygodniu 17, to jest za czas od 23 kwietnia do 29 kwietnia br. płonica 4, błonica 3, odra 10, krztusiec 7, gruźlica płuc 17, w tem dwa zgony, jaglica 5.

Pomoc bezrobotnym w marcu. Powiatowy komitet funduszu pomocy bezrobotnym w Olkuszu. wydał dla bezrobotnych w ubiegłym miesiącu ogółem: mąki żytniej 69.500 kg., mieszanki kawowo - cukrowej 3.500 kg. i węgla 970 ton, wydając za artykuły te zł. 10.349.98. Pozatem wypłacono bezrobotnym gotówką zł. 68.54, na zatrudnienie bezrobotnych zł. 4953.45, na akcję kulturalno - społeczną zł. 372.25 na koszty związane z przygotowaniem racji obiadowych z. ..3.60 ...zostało na m. kwiecień zł. 2509.29. Dochody komitetu stanowiły: od wojewódzkiego komitetu zł. 8.165 — od wojewódzkiego wydziału pracy i opieki społecznej zł. 8.000, — dochody własne zł. 2.874.25.

Kurs ratownictwa P.C.K. w Czeladzi przystąpił do organizowania drużyn ratowniczych z mężczyzn wolnych od służby wojskowej kat. „C" i „D". Wczoraj odbyło się organizacyjne zebranie, na którem po wysłuchaniu przemówienia p. J.Tajchmana o celach i zadaniach PCK. Około 50 osób zadeklarowało współpracę w czerwonnym krzyżu Kurs przeszkoleniowy rozpoczyna się dnia 5 maja o godz. 7 wiecz w szkole przy ul. Będzińskiej.

Pożyczki na rozbudowę miasta Zawiercia. Pod przewodnictwem komisarza Langera odbyło się ... komitetu rozbudowy miasta poświęcone rozpatrzeniu podań o pożyczkę na budowę domków. W roku bieżącym bank gospodarstwa krajowego przyznał dla Zawiercia na budowę domków 50.000 zł.

Po rozpatrzeniu przedłożonych podań komitet rozbudowy przyznał 7 osobom pożyczkę w łącznej sumie 18.000 zł. Pozostaje jeszcze na ten cel 32.000 Chcący skorzystać z powyżej wspomnianego kredytu, powinni złożyć natychmiast podanie do magistratu termin bowiem na wykorzystanie omawianego kredytu wyznaczony został przez B. G. K. do dnia 15 czerwca. W razie niewykorzystania pozostałej sumy do wspomnianego terminu, kredyt ten w pozostałej sumie byłby cofnięty, co mogłoby być pretekstem do nieprzyznania kredytu na rok 1934. Byłoby to jednak z wielką stratą dla rozwijającego się ostatnio zbyt pomyślnie drobnego budownictwa.

Święto lasu. Stosownie do zapowiedzi, odbyło się w Olkuszu święto lasu, w którem brały udział wszystkie szkoły średnie i powszechne z Olkusza wraz z kierownictwem i nauczycielstwem. Dziatwa szkolna o godz. 10 rano wyruszyła do ruin zamku Rabsztyńskiego w lasach państwowych, gdzie przemawiali: nadleśniczy lasów państwowych inż. Grotowski, oraz inż. Laskowski z Olkusza. Prelegenci wskazywali na wartość i pożytek lasu, apelując o ochronę drzewa.

Zlot S. M. P. w Ojcowie. Z inicjatywy kieleckiego związku m .p.. odbędą się w Ojcowie zloty S.M.P. okręgu ilkuskiego i miechowskiego: w dn. 28 maja dla druhów i w dn.5 czerwca dla druhien.

Syn chciał zamordować ojca. W rodzinie Skrzypców zam. w Psarach dochodziło b. często do awantur i kłótni na tle majątkowem. Ziarno niezgody rodzinnej siał 47-letni Józef Skrzypiec który pod groźbą krwawej zemsty żądał od swego ojca Łukasza zapisu majątku.

„Sprowadzę bandytów i zamorduję was"... mówił podniesionym głosem do swego 80-letniego ojca.

Łukasz Skrzypiec w obawie przed urzeczywistnieniem przez syna pogróżek wieczorem starzec nigdy nie wychodził z domu. W końcu poskarżył się policji, która postawiła miłego synalka w stan oskarżenia.

Sąd grodzki w Czeladzi po zbadaniu kilku świadków wymierzył mu miesiąc kozy.

Wstrząsająca historja kupca Sztajnica

który zbiegł z Niemiec przed prześladowaniami hitlerowców

Dużą sensację wywołała podana przez nas wiadomość o ucieczce kupca żydowskiego Sztajnica z Kamienicy (Chemnitz) w Saksonji do Sosnowca. Sztajnic uciekł z Niemiec przed prześladowaniami hitlerowców, pozostawiając w Kamienicy żonę, córkę, kuzynkę i wcale pokaźny majątek.

Sztajnic zamieszkał w Sosnowcu u swej siostry, która jest żoną p. Ch., właściciela składu aptecznego.

Mieszkanie państwa Ch. jest obecnie „okupowane" przez ciekawych, którzy z ust Sztajnica naocznego świadka i ofiary barbarzyństwa chcą się dowiedzieć istotnej prawdy o sytuacji żydów w Niemczech.

Pozatem sama historja Sztajnica starczy niemal za dokument zwyrodnienia i rozpasania, jakie króluje wszechwładnie i bezkarnie w Niemczech pod rządami Hitlera.

Sztajnic, wyemigrował do Niemiec w 1912 roku. Dorobił się majątku. Specjalnym zaufaniem obdarzał jednego z niemców, któremu pożyczył nawet większe kapitały. Wszystko było dobrze do czasu, dopóki Hitler nie został kanclerzem i nie rozpoczęły się prześladowania żydów.

Przyjaciel Sztajnica przywdział bronzową koszulę i wraz z nią nabrał obyczajów hitlerowskich.

Skorzystał z wygodnej dla siebie konjunktury politycznej i starał się pozbyć wspólnika. Rozpoczęły się prześladowania, najścia na dom, wreszcie Sztajnic widząc, że życiu jego grozi poważne niebezpieczeństwo, zbiegł do Polski.

W Kamienicy pozostały kobiety: żona, córka, kuzynka, w tem przypuszczeniu, że może je oszczędzi brutalność żbirów.

Aliści za Sztajnicem przyszły hiobowe wieści.

W ub. piątek Sztajnic otrzymał wiadomość, że hitlerowcy zamordowali mu żonę, a kuzynka wolała śmierć niż hańbę: otruła się. Co się dzieje z córką — nie wiadomo.

Sztajnic z rozpaczy bliski jest obłędu. Rwie włosy z głowy, tłucze nią o ścianę...

Pierwszy dzień pobytu

J. E. ks. biskupa dr. T. Kubiny w Sosnowcu

J. E. ks. biskup dr. T. Kubina przyjechał do Sosnowca na 6 dni, podczas których będzie wizytował szkoły średnie i powszechne oraz organizacje. Wizyta J. E. ks. biskupa w parafji sosnowieckiej jest wydarzeniem bardzo rzadkiem, nic więc dziwnego, że społeczeństwo sosnowieckie entuzjastycznie witało swojego pasterza, dając Mu w ten sposób dowód swego przywiązania i miłości.

W dniu wczorajszym, w związku z przyjazdem J. E. ks. biskupa. odbyło się szereg uroczystości kościelnych. O godz. 6 rano odbyła się prymarja na intencję członkiń stowarzyszenia św. Zyty, którą odprawił ks. kanonik Jankowski, o godz. 7.30 odbyła się msza sw. na intencję pań sodalicji marjańskiej, którą odprawił O. Jezuita z Krakowa, o godzinie 8.30 — msza św. w kaplicy M. B. Różańcowej, którą odprawił ks. Konieczny na intencję wszystkich pań żywego różańca, o godz. 8.30 w kaplicy więziennej mszę św. odprawił ks. Brodziński, o godz. 9 msza św. z nauką dla młodzieży szkolnej, odprawił ks. prefekt Sobczyński.

O godz. 10 odbyła się uroczysta pontyfikalna suma którą celebrował w asyście księży J. E. ks. biskup T. Kubina.

Podniosłe kazanie wygłosił ks. Peche, proboszcz z Będzina. Świątynia wypełniona była po brzegi.

Następnie J. E. ks. biskup udzielił wiernym apostolskiego błogosławieństwa, poczem dokonał aktu poświęcenia sztandaru związku niższych pracowników poczt, telegrafu i telefonów.

Dziś o godz. 9 rano J. E. ks. biskup wizytować będzie szkołę handlową im. Królowej Jadwigi i o godz. 11 szkołę powszechną nr. 19. Na pierwszem majowem nabożeństwie J. E. ks. biskup wygłosi przemówienie.

Poświęcenie sztandaru związku niższych pracowników poczt i telegrafów w Sosnowcu

Wczoraj odbyła się w Sosnowcu uroczystość poświęcenia sztandaru związku niższych funkcjonarjuszy poczt, telegrafów i telefonów

O godz. 9 rano na dziedzińcu budynku pocztowego odbyła się zbiórka organizacyj ze sztandarami, poczem w porządku szeregowym wyruszono do kościoła na uroczyste nabożeństwo, podczas którego J. E. ks. biskup T. Kubina dokonał aktu poświęcenia sztandaru.

Po nabożeństwie, również w porządku szeregowym udano się przed płytę Nieznanego Żołnierza, gdzie złożony został wieniec, poczem uczestnicy uroczystości udali się do seminarjum nauczycielskiego męskiego w Sosnowcu, gdzie nastąpiło wbijanie gwoździ.

W czasie tej uroczystości przemawiali: przedstawiciel związku niższych funcjonarjuszów pocztowych dyr. Mazur, kom. Kuźniak, p. N. Kałkowski i inni.

Dekoracja krzyżami zasługi

działaczy społecznych w Zagłębiu

Wczoraj w gmachu starostwa w Będzinie, starosta Boxa w otoczeniu wicestarosty Izydorczyka przy udziale szeregu zaproszonych przedstawicieli i gości udekorował krzyżem zasługi kilku działaczy społecznych, którzy zasłużyli się na polu pracy społecznej i zawodowej w Zagłębiu.

Złotym krzyżem zasługi udekorowana została dyrektorka seminarjum nauczycielskiego żeńskiego w Sosnowcu p. J. Strączyńska i zastępca naczelnego lekarza pow. kasy chorych w Sosnowcu dr. K. Ryder. Srebrnym krzyżem zasługi udekorowani zostali wiceprezydent m. Dąbrowy p. T. Trzęsimiech i prokurent zakładów chemicznych „Solvay" w Grodźcu p. T. Dobrowolski.

Udekorowany również został srebrnym krzyżem uczeń szkoły górniczo - hutniczej w Dąbrowie J. Czarnota za wyratowanie z nurtów rzeki dwoje tonących dzieci.

Czyn godny podkreślenia, znamionujący jednocześnie szlachetność charakteru p. Czarnoty oraz jego wielką odwagę i obowiązkowość połączoną z narażeniem własnego życia.

Poza tem udekorowany został pamiątkową odznaką za 40-letnią pracę na polu rzemiosła polskiego p. Piotr Ramus z Sosnowca.

W imieniu udekorowanych przemawiał dr. Ryder.

W uroczystości tej wzięły również udział uczenice seminarjum żeńskiego, w imieniu których uczenica Br. Radoszówna wręczyła swojej dyrektorce wiązankę kwiatów.

Badanie lekarskie młodocianych

w Zagłębiu.

Inspektor pracy w Sosnowcu informuje, że z dniem 1 maja rb. badanie młodocianych, zatrudnionych w przedsiębiorstwa przemysłowych rzemieślniczych i handlowych, które dotychczas odbywało się na terenie powiatu będzińskiego w dwuch punktach, a mianowicie w Sosnowcu i Dąbrowie odbywać się będzie obecnie w następujących jeszcze punktach: Będzin, Czeladź, Grodziec, Niwka, Staszyc, Piaski. Na terenie pow. olkuskiego:: w Olkuszu, Wolbromiu, Sławkowie, Kluczach.

Badania młodocianych w Sosnowcu odbywać się będą w Sosnowcu codziennie od 10 do 11 w ambulatorjum kasy chorych na Pogoni (dr. Liedke) ul. Będzińska.

Badania młodocianych we wszystkich pozostałych punktach, jak również w Dąbrowie odbywać się będą w odpowiednich ambulatorjach kasy chorych, w godzinach ambulatoryjnych.

Aresztowanie działaczy komunistycznych

w Zawierciu.

Policja zawiercka w drodze poufnego wywiadu zdobyła informację, że w mieszkaniu Kowalika Stanisława (Wonecka 44) odbywają się od czasu do czasu zebrania działaczy komunistycznych oraz że mieszkanie to przeznaczone jest na składnicę bibuły komunistycznej i sztandarów.

W tych dniach w mieszkaniu Kowalika podczas tajnych narad policja aresztowała: Kowalika Stanisława (Wonecka 44) Nowaka Nicefora (Sawickiego 17), Pardelę Pawła (Krótka 35). Borowika Władysława (Senatorska 51).

Policji udało się stwierdzić, że w nocy z dnia 20 na 21 bm. Kowalik i Nowak rozrzucili po Zawierciu większą ilość ulotek komunistycznych, wzywających ludność do antyrządowych wystąpień w dniu 1 maja. Jak wykazało dochodzenie ulotki te dostarczał do Zawiercia Ziarnik Jan, zam. w Bzowie gm. Kromołów: który od kilku lat należał do różnych organizacyj komunistycznych. Między innemi Ziarnik ostatniemi czasy agitował bezrobotnych do urządzenia ekscesów przed urzędem gminnym w Kromołowie.

W dniu 26 bm w mieszkaniu Kowalika Stanisława policja dokonała rewizji, która dała nadspodziewane wyniki. U Kowalika znaleziono kilka kg. bibuły komunistycznej, przeznaczonej do rozrzucenia w dniu 1 maja oraz 2 metry czerwonego materjału, przygotowane na sztandary komunistyczne. Zaznaczyć należy, że ulotki zakopane były w ziemi, jednakże Kowalik wskazał miejsce w którym zakopane były ulotki.

Aresztowani, po przesłuchaniu przez sędziego śledczego odwiezieni zostali do więzienia w Mysłowicach.

O mistrzostwo A klasy Zagłębia

Wczoraj odbyły się cztery spotkania o mistrzostwo A kl. Zagłębia.

UNJA — SOLVAY 5:3 (3:1)

W Sosnowcu na boisku Unji gospodarze pokonali Solvay w stosunku 5:3.

Przez cały mecz przewagę mieli gospodarze.

Bramki strzelili dla gosdarzy: Hanasz, Gwóźdź 3 i Sobiechart 1 dla Solvayu Kuszewski, Kraska i Janowicz.

Sędziował p. Erenreich, b. dobrze.

Przedmecz rezerw zakończył się zwycięstwem Unji w stosunku 2:1.

HAKOAH — RUCH 4:1 (4:1).

Na stadjonie Policyjnego KS odbyło się spotkanie między Hakoahem a Ruchem.

Spotkanie zakończyło się zwycięstwem Hakoahu w stosunku 4:1.

Bramki strzelili Gutman 3 i Rozen dla Hakoahu.

Sędziował p. Dulas, dobrze.

Przedmecz rezerw 3:2 dla Ruchu.

POLICYJNY — SARMACJA 2:2 (2:1).

Spotkanie między Policyjnym KS. a będzińską Sarmacją odbyło się w Sosnowcu.

Do przerwy prowadził Policyjny 2:1. Po przerwie Sarmacja wyrównała.

Bramki strzelili: Cichoń i Galązka dla Sarmacji, Gęborek i Luchter dla Policyjnego.

Sędziował p. Grabiński, słabo.

Przedmecz rezerw 4:2 dla Policyjnego.

ZAGŁĘBIANKA — MAKABI 0:0 (0:0).

W Będzinie na boisku Hakoahu Zagłębianka zremisowała z Makabią z Sosnowca 0:0.

O MISTRZOSTWO KŁ. B.

O mistrzostwo kl. B. odbyły się dwa spotkania na boisku Unji w Sosnowcu.

Płomień pokonał Arję w stosunku 6:2.

Czarni wygrali z Zewem 3:1.

ZAGŁĘBIE — CKS. 6:1 (4:1).

Korzystając z wolnego terminu Zagłębie rozegrało zawody koleżeńskie z C. K. S.

Gospodarze uzyskali zwycięstwo, w stosunku 6:1.

Bramki strzelili: Banasik 4, Fablewski 1 i Bogdanow 1.

Dla CKS. Tuszyński.

Przedmecz rezerw 5:2 dla Zagłębia.

ORZEŁ (BOBROWNIKI) — MAKABI (STRZEMIESZYCE) 5:0.

Na boisku „Strem" w Strzemieszycach Orzeł pokonał Makabi w stosunku 5:0.

Sędziował p. Pietrzak.

Zagłębie w dniu P.Z.P.N. walczy na dwu frontach..

Składy reprezentacyi Zagłębia.

W dniu P. Z. P. N. (7 maja) piłkarze Zagłębia wystąpią na dwu frontach, a mianowicie w spotkaniu ze Śląskiem w Sosnowcu i w Częstochowie z reprezentacją Częstochowy.

Składy obu reprezentacyj Zagłębia zostały już przez kapitana podokręgu p. Wacławika ustalone.

W Sosnowcu walczyć będzie reprezentacja w następującym składzie:

Nunberg (Hakoah), Czapla (CKS), Kopała (Unja), Jerzowski (CKS), Wiesiołowski (Unja), Lewandowski (Policyjny). Sobiechart (Unja), Cichoń (Sarmacja), Gwóźdź (Unja), Mydłowiecki (Brynica).

Rezerwa: Hirsz (Makabi) Starzycki (CKS) i Lembergier (Unja).

Reprezentacja Śląska przyjeżdża do Sosnowca w składzie:

Snojda (Czarni), Kaprot (Orzeł) Nogaj (Policyjny), Dylong (Kolejowy), Demut (Dab), Żur (Policyjny), Szole (Słovian), Teuber (Uniny) Pytel (Czarni), Płoch (Słovian). Rezerwowi: Warmus (Policyjny) Świętek (Orzeł).

Przedmecz do powyższych zawodów rozegrają reprezentacje B kl. przeciw kl C.

Składy drużyn tych zostały również ustalone.

Do Częstochowy wyjeżdża reprezentacja Zagłębia w składzie:

Konieczny (Policyjny) Łukasiewicz (Zagłębie), Kucharski (Policyjny). Sobieraj (Zagłębianka). L. Fusiecki (Sarmacja). Goldblum (Zagłębie) Kuszewski (Solvay) Banasik (Zagłębie). Kwapisz (Zagłębianka). M. Rozen (Hakoah), Żmijewski (Solvay).

Rezerwa: Girek (Unja), Galązka (Sarmacja).

—ooo—

WYNIKI SPOTKAŃ LIGOWYCH.

Legja — 22 p. p. 4:2.
Warta — Wisła 1:2
ŁKS. — CZARNI 1:0.
Garbarnia — Podgórze 3:0.
Pogoń — Warszawianka 2:0.

PROTEST C. K. S. UWZGLĘDNIONY

C. K. S. po meczu z Solvayem w Grodźcu złożył protest do podokręgu przeciw przedłużeniu przez sędziego przebiegu zawodów o **10 minut.**

Protest ten uwzględniono i uznano wynik zawodów 2:1 (1:1) dla C. K. S. jako uzyskany w normalnym przepisowym czasie.

RKS. ORLĘTA — „AZGŁĘBIE".

W dniu 1 maja kombinowana drużyna „Zagłębia" rozegra koleżeńskie zawody z RKS „Orlęta" Dąbrowa).

Początek zawodów o godz. 4 popoł.

Umarli wstają z grobu...

POWIEŚĆ. 62

Za przybyciem do kwadratowego domu znalazł kopertę pod swoim adresem. Koperta ta zawierała akt urodzenia Gabrjeli de Vedans zalegalizowany według wszelkich form prawnych.

— Oto jest dokument — myślał doktór Gilbert — który, gdy nadejdzie pora działania, przeszkodzi panom Raulowi de Challins i Filipowi de Garennes zagrabić majątek mego brata. Dokument ten wybornie zastępuje testament, który ci panowie z pewnością ukryli Gdyby nie ja, oddziedziczyliby! Na szczęście ja tu jestem.

I schował kosztowny ten arkusz papieru stemplowego do szuflady, od której klucz zawsze nosił przy sobie.

XXVIII.

Kilka dni upłynęło od czasu, kiedy widzieliśmy Juljusza Vendame, wchodzącego do golarni przy ulicy Garanciere, aby rozpuścić tam owe plotki, poprzednio przez nas podane.

Filip uważał, że nadeszła sposobna chwila do rozpoczęcia stanowczego działania.

W tym celu wziął arkusz owego ordynarnego listowego papieru, jaki się wszędzie sprzedaje i napisał kilka następujących wierszy, zmieniwszy charakter pisma:

„Do pana prokuratora Rzeczypospolitej!

„Wielu uczciwych i spokojnych ludzi (do których ja należę) dziwi się, że pogłoski obiegające w okolicy placu Saint - Sulpice, dotyczące śmierci hrabiego de Vadans, zmarłego w swoim pałacu, na ulicy Garanciere, nie doszły jeszcze pańskich uszu, lub jeżeli doszły, że nie zostały przedsięwzięte żadne środki dojścia do ich źródeł i zbadania ich dokładności.

„Nikt nie zdaje się wątpić, że śmierć starego miljonera była rezultatem zbrodni.

„Powinno to być dostatecznem, panie prokuratorze Rzeczypospolitej, ażybyś pan postarał się dowiedzieć, czy wszyscy ci ludziemyla się, czy też wszyscy ci ludzie mają słuszność.

„Opinja publiczna domoga się śledztwa".

Przyjm pan etc.

Młody baron napisał następnie drugi list tej samej treści w innym tylko stylu i odmiennym charakterze, do szefa Bezpieczeństwa Publicznego... Poczem włożywszy obalisty w koperty i położywszy na nich adres, wsunął je własnoręcznie, jeden do skrzynki pocztowej przy merostwie Saint- Sulpice, drugi zaś do skrzynki na ulicy Dauphine.

— Rezultat będzie nieunikniony — i niedaleki — rzekł do siebie — — oczekujmy teraz wypadków.

Rzeczywiście, wypadki nie długo kazały na siebie oczekiwać.

Notarjusz depozytarjusz tytułów majątku ś. p. hrabiego Maksymiljana da Vadans, pośpieszył się z wyrobieniem upoważnienia do wprowadzenia sukcesorów w posiadanie spadku.

Dopełniwszy wszelkich formalności napisał dwa listy wzywające na trzeci dzień do swego gabinetu Raula de Challins i baronowę de Garennes w towarzystwie syna.

Raul ucieszył się bardzo, odebrawszy ten list, nie z uczucia chciwości dalekiej bardzo od jego umysłu, lecz dlatego, że raz pozbywszy się tych interesów, dotyczących spadku, będzie mógł wykonać swój projekt proszenia Mikołaja Vendame o rękę jego córki.

Od czasu owej rozmowy z panią de Brennes, rozmowy nie zostawiającej żadnej nadziei w umyśle matki i córki, pan de Challins nie był ani razu w pałacyku przy ulicy Saint Dominique A tym sposobem nie mógł również widzieć Gabrjeli Nawet nie śmiał do niej napisać.

Gdyby miłość jego dla Gabrjeli wyszła na jaw (rozumiał to dobrze), sprowadziłaby na głowę biednego dziewczęcia nienawiść obu tych kobiet, boleśnie dotkniętych zawodem jaki je spotkał.

Mogłyby więc jeżeli nie przejmować listy do niej pisane to prawdopodobnie poznałyby charakter tego pisma. Wystarczałoby to, ażeby obudzić podejrzenia i wielkie spowodować dla Gabrjeli przykrości. Rozsądek zatem nakazywał wstrzymać się.

Strasznie długiem wydawało się to oczekiwanie Raulowi, miłość jednakże dodawała mu odwagi.

Filip de Garennes czytając list, powołujący matkę i jego samego do notarjusza, bardzo się zaniepokoił.

Zapytywał siebie ,dlaczego prokurator uprzedzony przez opinję publiczną i anonimy, dotychczas jeszcze nie dał znaku życia.

Czyżby podział majątku hrabiego de Vadans dopełniony być miał bez żadnej przeszkody? Skąd to niewytłumaczone opóźnienie oczekiwanego wybuchu?

Raul okazującemu staremu służącemu Honorjuszowi zwykłe zaufanie, powiedział mu, że za dwa dni zostanie wprowadzony w posiadanie swej części spadku.

d. c. n.

Wydawca: Helena Monsiorska. Druk. Expres Zagłębia" Sosnowiec, Teatralna 1. tel. 4-94. Redaktor odp.: Józef Oskólski.